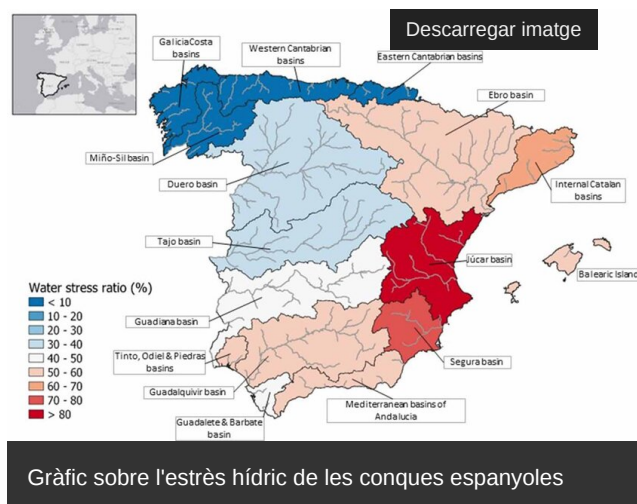

Les conques mediterrànies espanyoles, al límit per manca d'aigua

Experts, liderats per la UdL, aposten per garantir la seguretat hídrica contenint la demanda

Les conques mediterrànies espanyoles estan arribant al límit. No hi ha prou aigua dolça per garantir la [seguretat hídrica](https://es.wikipedia.org/wiki/Seguridad_h%C3%ADdrica) [https://es.wikipedia.org/wiki/Seguridad_h%C3%ADdrica], és a dir, per cobrir les necessitats humanes i alhora mantenir una bona salut dels ecosistemes naturals; especialment en un context de canvi climàtic i una menor aportació d'aigua des de les capçaleres de les conques. Així ho assenyalen els experts d'una xarxa de recerca finançada pel Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats i l'Agència Estatal d'Investigació, liderada pel professor de la Universitat de Lleida (UdL) [Ramon J. Batalla](#) [

<https://magsa.udl.cat/ca/pla-formatiu/professorat/detall/index.html?enc=MzUwOTE3OTU=>].

Els resultats, que s'acaben de publicar a la revista *Environmental Research Letters* [<https://iopscience.iop.org/journal/1748-9326>], plantegen que les polítiques centrades en augmentar l'oferta construint més embassaments o fomentant la dessalinització i la regeneració de l'aigua són insuficients. Per això, entre altres mesures, proposen contenir la demanda en les àrees sotmeses a major tensió, evitant la implantació de grans indústries i complexos turístics.

"La demanda d'aigua no pot créixer il·limitadament perquè l'oferta és limitada, encara que s'agreguin les pluges, els aqüífers, l'aigua dessalada i la regenerada", insisteixen els autors de l'article. "Fins i tot inversions destinades a millorar l'eficiència del reg poden derivar, si no és controlen de manera sistemàtica, en un augment de la superfície irrigada sense aconseguir un estalvi real d'aigua", destaca el catedràtic de Geografia Física de la UdL.

En l'estudi han participat experts de les universitats de Barcelona, Girona, Rovira i Virgili, Cantàbria, Illes Balears, València, el País Basc i Alcalà d'Henares; així com de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA), l'Institut de Ciències Marines d'Andalusia (ICMAN-CSIC) i l'Institut d'Avaluació Ambiental i Estudi de l'Aigua (IDAEA-CSIC).

La diagnosi assenyalava que actualment a les conques mediterrànies entre el 50 i el 70% dels recursos hídrics es destinen a necessitats humanes: agricultura, aigua de boca, indústria i turisme. En algunes conques costaneres aquest percentatge arriba al 90%. "Aquest ús intensiu, unit a la freqüència de les sequeres i a l'efecte del canvi climàtic i els canvis en els usos del sòl, estan degradant ecosistemes emblemàtics com l'Albufera o Doñana, que ja mostren signes d'estar prop del col·lapse", alerten els experts.

Aquesta pressió sobre els ecosistemes també comporta "la intrusió salina en aqüífers costaners, una baixa dilució de contaminants o la proliferació d'espècies invasores, amb pèrdues significatives de biodiversitat", recullen a l'article. "L'ús intensiu de l'aigua – concentrat en l'agricultura, el turisme i certs sectors industrials- està

empenyent els rius, els aqüífers i els aiguamolls a un punt de no retorn", destaca Ramon J. Batalla. Les conques que superen el líndar del 40% en nivell d'estrès hídric corren el risc de patir escassetat crònica d'aigua. Tot i que els principals problemes es concentren a la Mediterrània, moltes de les conques atlàntiques presenten ja els mateixos problemes durant els mesos d'estiu.

"L'escassetat d'aigua està avançant i això exigeix solucions estructurals i a llarg termini", insisteix el professor de la UdL. Entre les propostes dels experts destaquen la limitació de noves activitats que consumeixen aigua a les regions amb més estrès hídric, generar més [aigua blava](https://www.manglai.io/glossary/huella-hidrica-azul) [<https://www.manglai.io/glossary/huella-hidrica-azul>] (la que alimenta els aqüífers i va a parar als rius) canviant el model de gestió forestal, promoure l'[agricultura de conservació](https://es.wikipedia.org/wiki/Agricultura_de_conservaci%C3%B3n) [https://es.wikipedia.org/wiki/Agricultura_de_conservaci%C3%B3n] (reduint la degradació del sòl i augmentant l'eficiència hídrica i energètica), minimitzar les pèrdues no desitjades (tant en els sistemes d'aigua agrícoles com en els urbans) i planificar respostes col·lectives a les extraccions il·legals de l'aigua.

També consideren que cal aprofitar el finançament dels plans per restaurar els ecosistemes d'aigua dolça, com els que s'esmenten a la Llei de restauració de la natura (Comissió Europea 2024), que s'han de desenvolupar a través dels Plans Nacionals de Restauració pels estats membres europeus durant el 2026.

MÉS INFORMACIÓ:

[Article](https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/adfbfc) [<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/adfbfc>] *Water scarcity challenges water security: a case for Spain's freshwater ecosystems* [<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/adfbfc>]